

Gabriel Andronache (n. 1972) a debutat publicistic în ziarul *Vocea Hușului*, în 1991. Între anii 2003-2009 a fost redactor al săptămânalului *Ieșeanul*. În 2006, devine finalist al Concursului Național de Scenarii organizat de către HBO România, cu scenariul de scurtmetraj *Amatorul*, ecranizat în același an în regia lui Marian Crișan și câștigător al Premiului pentru Scenariu la Festivalul DaKINO (2007). De asemenea, filmul a fost selecționat la festivaluri prestigioase, precum Milano, Uppsala, Varșovia, Dresda, TIFF, Montpellier, Barcelona. În noiembrie 2006, începe colaborarea ca scenarist al grupului VOUĂ, pentru care va scrie peste 70 de scheciuri TV, difuzate pe postul Național TV în perioada 2006-2008. Scrie episoade pentru sitcomul *Baronii* (Național TV, 2007), *Fete de măritat* (Prima TV, 2009-2010). În 2008, este coscenarist al show-ului *Analiză fatală*, difuzat pe postul Tele M Iași. În 2007, scrie împreună cu actorul și regizorul Ion Sapdaru piesa de teatru *Chirița europeană*, montată la Teatrul de Stat din Oradea. De asemenea, colaborează cu Ion Sapdaru la piesa *Aventurile baronului Münchhausen*, montată în 2009 la Teatrul Luceafărul din Iași. Este coscenarist al lungmetrajului *Ho, ho, ho* produs de către MediaPro Pictures, cu premiera în noiembrie 2009. În 2010, reia colaborarea cu grupul VOUĂ, fiind coscenarist al emisiunii de divertisment *Cel mai Show*, difuzată pe Național TV. În 2010, face parte din juriul Festivalului Internațional de Film de la Iași. În 2016, câștigă cu scenariul de lungmetraj *Berliner* un grant de finanțare din partea Centrului Național al Cinematografiei. În octombrie 2011, scoate de sub tipar volumul de proză scurtă *Capul de locuitor* la Editura T, pentru ca în noiembrie 2011 să îi fie publicat romanul *Ich bin ein Berliner* la Editura Herg Benet. În iunie 2017, a publicat la Editura Junimea antologia de interviuri *Convorbiri cu final deschis*.

Imagine copertă: *Observator al sinelui*, Lăcrămioara Cristina Matei
Design copertă: Lăcrămioara Cristina Matei

© 2017 by Editura ADENIUM

Această carte este protejată de legile copyrightului. Reproducerea, multiplicarea, punerea la dispoziția publică, precum și alte fapte similare efectuate fără permisiunea deținătorului copyrightului constituie încălcări legislative cu privire la protecția proprietății intelectuale și se pedepsesc în conformitate cu legile în vigoare.

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României:

ANDRONACHE, GABRIEL

Halda de steril / Gabriel Andronache. - Iași: Adenium, 2017

ISBN 978-606-742-281-8

821.135.1

Gabriel Andronache

Halda de steril

ADENIUM
2017

Liniștea era un element definitoriu al existenței lui D. Fetișizată, ea devenea tot mai iluzorie. Pentru că D. nu reușea niciodată să aprecieze adâncimea izolării pe care și-o dorea. De fiecare dată când o invoca, manifestarea ei nu corespundea deloc modelului închipuit de nervii săi extenuați. Practic, liniștea avea numeroase forme aparent pliabile pe așteptările anonimului funcționar din Instituție, dar numai la nivel teoretic.

Cu toate acestea, D. era mulțumit. Îi plăcea să cochetze cu ideea de calmitate, de pace exterioară, chiar dacă nu ajungea să o cunoască pe deplin. Sentimentul că, cine știe când, va avea parte de o odihnă acaparatoare, perfectă, netulburată de nimeni și de nimic, îl relaxa mai mult decât senzația de a fi efectiv înconjurat de un imens perete de pâslă. D. își amâna tihna protectoare, lăsându-se dominat de un soi de superstiție care-i spunea că, odată ce nu s-ar mai fi aflat în mijlocul evenimentelor săcâitoare, viața sa ar fi devenit de o banalitate poate chiar mai insuportabilă decât obositoarea rutină din care râvnea să iasă.

D. nu reușea să-și construiască un sistem de apărare împotriva celor care se hrăneau cu bruma sa de energie.

Izolată în mijlocul unor discuții sterile, deseori agresive în conținut și tonalitate, se simțea ca în centrul unei tornade verbale care îi smulgea neuronii zvâcnind neputincioși. Evident, episoadele de tortură psihică se manifestau, de cele mai multe ori, exact în locurile pe care D. le considera ofertante din punct de vedere al securității auditive. De altfel, chiar și în lipsa sonorităților goale de conținut ale celor aflați în jurul său, D. resimțea ca pe o ade-vărată corvoadă simplă prezență fizică a acestora. Ori de câte ori cineva se așeza în fața sa, privindu-l în ochi și începând să peroreze lucruri de o banalitate corozivă, D. simțea bruscă nevoie de a scrâșni din dinți și a-i azvârli cele mai concentrate și suculente înjurături. Uneori, chiar scăpa câte un cuvânt injurios, dar o ultimă cenzură îl făcea aproape neuzit.

Concretizarea propriilor idei nu era un punct forte al existenței lui D. Se entuziasma ușor la fiecare gând cu sclipiri de originalitate, își propunea să-l dezvolte ceva mai târziu, începând chiar de a doua zi. Neîncrederea nativă în capacitatea de a duce la bun sfârșit orice proiect combinată cu o lipsă de motivație care devenea tot mai simțită în viața sa, îl făceau pe D. să îndese până la refuz magazia plină cu planuri eșuate. Periodic, porniri masochiste îl făceau să-și contabilizeze fiecare proiect nepus în practică, evaluându-i cu tristețe consecințele nenașterii acestuia. Regretele tardive făceau parte din ritualul de autoflagelare de la care D. nu se abătea sub nici o formă. De fapt, el spera ca, din mlaștina gândurilor nespuse, a tristeții redescoperirii unei perpetue sterilități, să răsară providențial

sâmburele succesului, oricât de minor sau nemeritat ar fi fost. O lașitate care i se părea firească, un compromis acceptabil, o amăgire a conștiinței făcută cu seninătate.

D. avea un soi de încăpățănare în îndeplinirea sarcinilor de birou care, întrebuințată cu un minim de înțelepciune, i-ar fi adus satisfacții mult mai mari decât cele contabilizate în activitatea sa zilnică. În Instituție, presta o muncă rutinieră, pe care doar sclipirile palide de entuziasm reușeau să o ridice cu un deget deasupra mlaștinii ce avea mereu aceeași densitate întunecoasă a ratării. Cheful de a-și depăși condiția apărea doar în situațiile în care putea să-și folosească creativitatea, deși știa că acest lucru nu-l va ajuta cu nimic în fața șefilor. Micile artificii de scriitură, rod al defulărilor tipice unui ins care crezuse toată viața că literatura îi este la îndemână, nu sporeau cu nimic imaginea de ansamblu a dosarelor care-și urmau același traseu bine stabilit, acestea fiind citite de aceeași ochi deloc dornici să sesizeze coloratura deșteaptă a redactării. Formulările cu tentă intelectuală se pierdeau în șirul șabloanelor limbajului funcționăresc, din care D. nu avea nici o șansă să iasă, decât cu riscul compromiterii în bună măsură a întregii lucrări. Dar, chiar și-așa, anonim și sterp în eforturile de șlefuire a textului, D. se simțea confortabil ori de câte ori reușea să strecoare mici dovezi scriptice ale imaginației sale. Un fel de sabotaj al eșafodajului Instituției, încremenit în norme și cutume lingvistice care-i formaseră deja un profil greu digerabil de către elitele comunității, alimentându-le permanent disprețul față de impotența acesteia de a se plia pe așteptările modernității.

În fiecare dialog pe care-l purta în afara colosului îngălat în exprimare, cu oameni aflați pe orbitele luminoase ale libertății de opinie și de la care recepta mereu ironiile specifice, D. regreta lipsa cronică de curaj în a schimba ceva, orice, în funcționarea aparatului administrativ. Mai ales îi era teamă că, în situația în care ar întreprinde un astfel de demers, ar fi ajuns în situația ingrată de a-și descoperi propriile limite. Așa, se simțea mulțumit de micile șopârle risipite între coperțile cartonate ale dosarelor. Prefera să fie un împărat al lucrurilor mici, nesemnificative, dar pereche, decât să-și atingă un nivel al incompetenței care i-ar fi demolat total încrederea în sine.

De fapt, încrederea în sine era un capitol, un segment al personalității pe care D. se ferea să-l detalieze în puținele sale episoade de reflecție. Nu dorea să știe cine este cu adevărat. Nu credea în teoriile care încurajau construirea unui profil psihologic puternic, printr-o minuțioasă cunoaștere a sinelui. Avea sentimentul că e rarefiat pe dinăuntru și nu ținea deloc ca o introspecție neavenită să-i confirme acest lucru. Prefera aparențele pe care cei din jur i le cultivau, imaginea pe care aceștia și-o formaseră despre el și pe care și-o expuneau cu menajamentele dictate de o anumită politețe. Chiar acum, privind peretele coșcovit al sălii de așteptare, D. încerca să-și amintească când a fost jignit ultima oară cu adevărat virulent, atât de agresiv încât să simtă dorința de a replica birjărește, în cel mai bun caz, ultima treaptă a reacției potrivite fiind folosirea forței, firește.

Din superficialitate, nu căuta sensuri adânci nicăieri, poate că nici nu era capabil de astfel de incursiuni subtile în semnificația a ceea ce se petrecea în jurul său. Prin exersarea lipsei de preocupare față de orice presupunea o radiografiere detaliată a ipostazelor în care se afla, se simțea protejat în fața unor procese intelectuale pe care le bănuia istovitoare. Totuși, perspectiva unei existențe anoste, soldate cu regretele unei bătrâneți ursuze, în care să nu aibă mai mult de-a face decât cu aparența lucrurilor, îl îngrijora din când în când, dar nu suficient de intens încât să-și schimbe atitudinea distantă față de tot ceea ce îl înconjura. Cu toate acestea, lui D. îi făcea plăcere compania oamenilor cu resurse enciclopedice. Îi admira și, deseori, îi invidia pentru siguranța cu care stăpâneau cunoștințe abstracte, dar pe care, prin elocință, i le serveau comestibile. Îndemânarea conversațională dublată de argumente imbatabile le formau acestora o aură masculină, pe care și D. și-ar fi dorit-o. Avea certitudinea că bărbații bine înrădăcinați intelectual dețin o armă de convingere puternică în strategia de cucerire a unei femei. Un ascendent care eclipsa eventualele calități fizice, vulnerabile prin perisabilitatea lor. Iar aici, D. obișnuia să rememoreze timidele sale experiențe erotice inițiate în spațiul rigid al bibliotecilor pe care le frecventa în studenție.

Aerul său pasiv, de adolescent întârziat, vulnerabil, se integra de minune în peisajul amorf al sălilor de lectură. Fără nici o țință anume, lipsit de preocupări presante în ceea ce privește îmbogățirea bagajului cultural, doar din plăcerea de a savura liniștea holurilor imensei biblioteci,

D. era o prezență constantă printre rafturile ticsite de volume. Nefiind grăbit de nici o îndatorire academică, D. avea suficient timp pentru a evalua temeinic fiecare prezență feminină din jurul său. Cu mimica unui individ aflat mereu în căutarea tomului care să-i satisfacă setea de cunoaștere, se strecura agil printre siluetele domnișoarelor ce zăboveau minute întregi cu privirea fixată în coțoarele romanelor de dragoste. Poziționat strategic ceva mai departe, în zona clasicilor ruși, avea întotdeauna la îndemână unghiul vizual potrivit pentru o evaluare complexă a țintei. Astfel, într-o primăvară lipsită de strălucire, o remarcase pe Irina, cea mai tânără angajată a bibliotecii. Așezată în fața unui monitor, aceasta primea rând pe rând, pe scaunul din dreapta sa, câte un cititor aflat în căutarea unei cărți anume. Ca la o spovedanie, clienții îi comunicau Irinei, cu voce scăzută, titlul pe care și-l doreau, primind detalii șoptite. Intimitatea dialogului îl fascina pe D. Venea zilnic în dreapta Irinei, întrebând-o despre cărți cu titluri ciudate, în măsură să o impresioneze. Pentru a nu se bâlbâi, și le nota în prealabil într-un carnețel din care recita doct în timp ce privea degetele fine tastând silențios. Evident, timiditatea îl făcea pe D. să se rezume la minima conversație care nu diferea cu nimic față de dialogurile pe care Irina le purta cu ceilalți cititori. În tot acest timp, D. i-a întocmit un amplu portret psihologic, redactat pedant într-un carnet cu coperti groase. Analize sofisticate porneau de la roșeața obrazilor combinată cu zâmbetul șters și continuau cu mesajul subliminal transmis de culoarea hainelor aflată într-un subtil racord cu înălțimea tocurilor. Rezultatele complexei evaluări îi indicau

o persoană timidă, fără veleități mondene, retrasă, de o clasicitate de bun augur pentru proiectele sale erotice.

De fapt, D. nu avusese niciodată succes la tipele introvertite, poate și pentru faptul că se mințea singur atunci când le considera potrivite firii sale. Inapetența pentru dialog, minimalismul, dar, mai ales, rigiditatea gesticii, uruzenia care-l stăpânea mai tot timpul zilei, întărită de superficialitatea privirii aruncate asupra subiectelor de conversație, nimic altceva decât un soi de corset care-i cenzura trăirile aflate multe prea în adânc și care-i bloca până și cele mai puternice resorturi emoționale, făceau din D. un individ amorf, greu descifrabil până și pentru cele mai iscoditoare curiozități feminine. Prin urmare, inabilitatea verbală a acestuia crea disconfort chiar și unei anoste bibliotecare. Stângacea tactică de cucerire inițiată de D. a eșuat în scurt timp. După câteva scurte abordări pe holurile clădirii întunecate și reci, consumate în bâlbâieli și replici de o artificialitate caraghioasă, lucrurile nu avansau deloc. Dacă, la început, pe baza portretului psihologic caligrafiat cu grijă în paginile scorțosului carnet, D. credea că știe exact butoanele pe care trebuie să apese, nesiguranța și o tot mai mare nervozitate se instalau în statul major care dirija marile manevre de cucerire a teritoriului feminin. O ultimă încercare de invazie în rândul liniilor inamice a avut loc chiar în fața blocului în care locuia Irina. După o așteptare de mai bine de oră pentru un ultim asalt, lui D. i-a fost refuzată politicos o invitație în oraș, la care a fost adăugată și o aluzie la o viitoare căsătorie cu un iubit plecat în străinătate, dar care era

pe cale de revenire pe cai mari în scopuri matrimoniale. Atunci, D. a făcut stânga-mprejur cu o anume grosolanie a mișcării, drăcuind strepezit printre dinți și îndreptându-se cu pași mari și apăsați spre stația de tramvai, într-o atitudine de mascul rănit în amorul propriu care să mascheze, de fapt, penibilul unui lung șir de tentative de flirt ratate cu brio.

Eșecurile sentimentale completau sentimentul de zbatere în gol, de pași făcuți pe un teren mlăștinos, fără un orizont în care să se întrevadă un punct cardinal al unei împliniri îndelung așteptate. D. contabiliza la capitolul nereușite chiar și demersurile pe care nici măcar nu le materializase printr-o minimă acțiune. În categoria iubirilor ratate intrau și cele pe care doar le plăsmuia în imaginația sa, introducând astfel date false în statistica neîmplinirilor. Iar în această privință, D. dovedea o scrupulozitate prusacă, specifică mai degrabă unui matematician zelos, decât unui funcționar confuz și indolent. De altfel, în caietele sale se regăseau grafice și tabele în care obișnuia să analizeze evoluția vieții sale erotice pe seama unor criterii care variau de la dimensiunea sânilor până la tonalitatea vocii pe care femeile o foloseau atunci când îi răspundeau la salut. Judecând după ponderea semnificativă a detaliilor anatomice luate în calcul atunci când efectua profilul erotic al partenerei, ipoteza unei apetențe pentru dialogul platonice părea o glumă. Fiecare parte a corpului celor cu care intra în contact primea o valoare matematică, reieșită din formule complicate, care presupuneau calcularea a numeroase variabile. În funcție de această valoare, D. efectua

o ierarhizare a priorităților sentimentale din următoarea lună, trimestru sau chiar an.

Deși caietele lui D. relevau mai degrabă o obsesie sexuală tradusă în ecuații complicate, acesta rămânea fidel unei convingeri care îl făcea să caute în fiecare femeie întâlnită mai degrabă un partener, un camarad care să-i împărtășească propriile proiecții despre viață, care să-i înțeleagă frustrările, complexele, elanurile stupide, naivitățile, banalitatea dialogului. Din păcate pentru D., o astfel de calitate era ca și inexistentă la absolut toate femeile spre care îl orientau simțurile carnale, prevalente la un tânăr introvertit, singuratic și lipsit de abilități de socializare. De aici, era perfect justificată apetența pentru un soi hibrid de parteneră ofertantă sexual, dar, în același timp, bine mobilată interior, cu disponibilități nelimitate de bun ascultător. Totuși, chiar și atunci când, extrem de rar, aceste condiții erau îndeplinite de o femeie, D. se retrăgea din fața acestui mix ideal, simțindu-se inferior și incapabil de reacție. Deja convins că nici un model feminin nu-i va da vreodată suficiente motive pentru o puternică implicare emoțională, D. își minimizea contactul social, transformându-se într-un impotent sentimental, ipostază care îl făcea să se simtă confortabil. Asumarea defectelor reprezenta pretextul ideal pentru a se închide și mai mult în carapace. De altfel, palida și inconsistentă relație cu femeile dezvăluia una dintre trăsăturile majore ale lui D., dezertarea în fața oricărei responsabilități care i-ar fi întrebuințat resurse importante de energie psihică și fizică.